QP Code : **BH-2661**

(3 Hours) **[Total Marks : 100**

N.B. : (1) **Answer** any **four** questions.
(2) **All** questions carry **equal** marks.

1. Discuss the various Persian and non-Marathi sources for the study of Maratha history.

2. Highlight the importance of geographical factors in the rise of the Maratha power.

3. Examine the role of saint poets in shaping Maratha society.

4. Write a critique on the civil administration of the Marathas.

5. Explain the nature of slavery and vethbegari in the period of your study.

6. Assess the importance of urban centres in the socio-economic history of the Marathas.

7. Make a study of the salient features of Maratha architecture.

8. Write short notes on any **two** of the following :–
(a) Tribes during the Maratha period (b) Position of women
(c) Condition of peasants (d) Items of state expenditure.

(मराठी रूपांतर)

(३ तास) **[एकूण गुण : १००**

सूचना : (१) कोणतेही **चार** प्रश्न सोडवा.
(२) **सर्व** प्रश्नांना **समान** गुण आहेत.

१. मराठ्यांच्या इतिहास अभ्यासाकरिता विविध फार्सी आणि अमराठी साधनांची चर्चा करा.

२. मराठी सत्तेच्या उदयामध्ये भौगोलिक घटकांच्या महत्त्वावर प्रकाश टाका.

३. मराठा समाजाला आकार देण्यामध्ये संत कवींच्या भूमिकेचे परीक्षण करा.

४. मराठ्यांच्या नागरी प्रशासनावर चिकित्सक टिप्पणी लिहा.

५. आपल्या अभ्यासाच्या कालखंडातील गुलामगिरी आणि वेठबिगारी पद्धतीचे स्वरुप स्पष्ट करा.

६. मराठ्यांच्या सामाजिक-आर्थिक इतिहासामध्ये शहरी केंद्राच्या महत्त्वाचे मुल्यांकन करा.

७. मराठेकालीन वास्तुकलेच्या ठळक वैशिष्ट्यांचा अभ्यास करा.

४. खालीलपैकी कोणत्याही **दोहों**वर टीपा लिहा :–
(अ) मराठेकालीन आदिवासी (ब) स्त्रीयांची स्थिती
(क) शेतकऱ्यांची स्थिती (ड) राज्याच्या खर्चाविषयीच्या बाबी.